

- *legittimazzjoni passiva*
- *rekwiżiti tal-Art. 2160 Kod. Ċiv.*

FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI ĊIVILI

IMHALLEF

ONOR. GRAZIO MERCIECA LL.D.

ILLUM, 8 ta' Marzu 2022

Rikors Nru. 466/2020 GM

Rudolph Cassar (ID Nru. 16673M) u

martu Karen Cassar Ruggier (ID Nru. 166975M)

VS

- (i) Windmill Aluminium Company Limited (C-15816)**
- (ii) Grazio maghruf bhala Mario Debono (ID Nru. 430762M)**
- (iii) martu Joanna Debono (ID Nru. 297964M)**
- (iv) Kyle Debono (ID Nru. 2683891M)**

Il-Qorti,

Rat ir-Rikors Ġuramentat ta' Rudolph Cassar u Karen Cassar Ruggier li permezz tiegħu wara li ppremettew illi :

1. Bejn is-6 ta' Frar 2004 u l-10 ta' Ottubru 2012 ir-rikorrenti Rudolph Cassar kien azzjonist ta' ħamsa u għoxrin fil-mija (25%) b'

ħmistax il-elf (15,000) sehem, kif ukoll direttur fis-soċjeta' intimata "Windmill Aluminium Company Limited bl-uffiċċju registrat MRA053, Marsa Industrial Estate, Marsa.

2. Fiż-żmien meta kien direttur u azzjonista, kien ikun hemm diversi okkażjonijiet fejn l-istess Rudolph Cassar sellef ammonti sinifikanti lill-kumpanija Windmill Aluminium Company Limited sabiex din tkun tista' tkopri spejjeż bħal pagi u xiri ta' materjal.

3. Illum hemm ammonti sinifikanti għadhom dovuti, u dan minħabba l-fatt illi ma kienx ikun hemm kontanti sabiex il-kumpanija tkun tista' tmexxi n-negozju u taqdi l-obbligi tagħha.

4. Il-ftehim bejn ir-rikorrenti Rudolph Cassar u l-intimati fuq kif parti mill-ammont li kellu jigi reimborsat kien milhuq tramite s-soċjeta' Central Trading Co. Ltd. fejn il-Windmill kienet ħarġet *Credit Note* lil din l-istess kumpanija fl-ammont ta' €30,436 (Dok. A) li mbagħad giet imdawra lil, bil-ftehim jkun fis-sens illi dak l-ammont kellu jithallas lir-rikorrenti Rudolph Cassar bħala reimbors ta' somom illi kien ħallas.

5. Il-fatt il-kumpanija intimata stess kienet aċċetat dan l-istat ta' fatt u kienet naqqset l-ammont dovut favur il-mittenti (Dok. B), pero' l-bilanċ ta' disgħa u għoxrin elf mija u disgħa u disgħin ewro u sitta u tletin ċenteżmu (€29,199.36) baqgħu dovuti u qatt ma' thallsu.

6. Fil-frattemp iżda l-intimati anke sa wasslu sabiex, b'ingann, fetħu kumpanija oħra f'isem Kyle De Bono, t-tifel tal-intimat Grazio Bono bl-isem ta' Windmill Services Limited u gie trasferut n-negozju ta' Windmill Aluminium lill-istess kumpanija.

Talbu lil din il-Qorti sabiex:

1. Tiddikjara illi s-somma ta' disgħa u għoxrin elf mija u disgħa u disgħin ewro u sitta u tletin ċenteżmu (€29,199.36) hija dovuta mill-intimati jew min minnhom favur ir-rikorrenti.

2. Tordna u tikkundana lill-intimati jew min minnhom jħallsu favur r-rikorrenti s-somma ta' disgħa u għoxrin elf mija u disgħa u disgħin ewro u sitta u tletin ċenteżmu (€29,199.36), kif ukoll imgħaxijiet legali sad-data tal-pagament effettiv.

Rat ir-Risposta Ġuramentata ta' Kyle Debono (ID 268391) li permezz tagħha eċċepixxa illi :

1. Din il-kawża hija bbażata fuq allegat self li l-attur jallega li ta lill-kumpannija Windmill Aluminium Company Limited u allura mhux lill-eċċipjent li kjarament ma huwiex il-leġittimu kuntradittur għal din il-pretensjoni ta' hłas lura tal-allegat self u għaldaqstant għandu jiġi liberat mill-osservanza tal-gudizzju qabel kull deċiżjoni oħra.

2. Ma għandux ikun ikkonsentit li l-atturi jagħmlu talba li biha jitolbu li l-intimati 'jew min minnhom' jiġu ordnati jħallsu lura self li l-atturi stess jsostnu li tawh lil Windmill Aluminium Company Limited u mhux lill-eċċipjenti biex bħallikieku jdaħħlu lill-eċċipjenti fl-istorja u jhalluħ fil-kawża għalxejn. Għal din ir-raġuni wkoll l-eċċipjent għandu jinheles milli jibqa' fil-kawża.

3. Kwantu l-azzjoni hija intiża għal radd ta' flus li l-atturi jallegaw li taw b'self, l-azzjoni hija fi kwalunkwe każ preskritta bil-preskrizzjoni ta' hłas snin ai termini tal-Artikolu 2156(e) tal-Kodiċi Ċivili.

4. It-talbiet atturi huma infondati fil-fatt u fid-dritt.

5. Kwantu l-atturi qegħdin jibbażaw ruħhom fuq ftehim li huma jgħidu, fil-paragrafu 4 tar-rikors tagħhom, li ntlahaq mal-intimati, huma għandhom iġibu prova kemm tas-self lill-intimati kif ukoll tal-ftehim tal-hłas lura mal-intimati stante li l-eċċipjent jiċhad kategorikament li huwa qatt kien involut bl-iċken mod f'xi ftehim ta' self mal-atturi, *multo magis* dwar il-hłas lura tiegħu.

6. It-talbiet atturi huma infondati wkoll stante li kemm mill-premessi u kif ukoll mid-dokumentazzjoni u *credit notes* esebiti, ma jirriżulta bl-ebda mod li l-eċċipjent daħal f'xi relazzjoni jew obbligu kwalsiasi mal-atturi.

7. Kwantu għall-kumpannija Windmill Services Limited, l-eċċipjent Kyle Debono ma kellu ebda impediment biex jaħdem fis-sengħa tal-aluminju li għallmu missieru u għandu jirriżulta li din il-kumpannija nfetħet fis-sena 2015 mill-istess Kyle Debono flimkien ma' terża persuna Jean Carl Abela nofs bin-nofs bejniethom, mingħajr ebda konnessjoni kwalsiasi mal-allegat self jew allegata *credit note* li fuqhom hija bbażata din il-kawża. L-eċċipjent jiċhad li kien hemm xi

ngann jew li b'xi mod in-negozju tal-kumpannija seta' remotament affettwa lill-atturi.

8. Ma hemm ebda dejn jew *credit note* validi jew vinkolanti fil-konfront tal-eċċipjent.

Rat ir-Risposta Ġuramentata tas-soċjeta' Windmill Aluminium Company Limited (C-15816), ta' Grazio magħruf bħala Mario Debono (ID 430762M) u ta' martu Josanne Debono (ID 297964M) li permezz tagħha eċċepew illi :

1. Grazio Debono u martu Josanne Debono fil-vesti tagħhom personali ma humiex il-legittimi kuntraditturi stante li l-attur qiegħed jippretendi hlas lura ta' self li huwa jgħid li meta lill-kumpannija Windmill Aluminium Company Limited li għandha personalita` ġuridika distinta u mhux lil Grazio jew Josanne Debono, u għaldaqstant l-imsemmi Grazio u Josanne Debono għandhom jigu liberati mill-osservanza tal-ġudizzju.
2. Peress li t-talba hija għal hlas lura ta' self ta' flus, l-azzjoni hija preskritta bil-preskrizzjoni ta' hames snin ai termini tal-Artikolu 2156(e) tal-Kodiċi Civili.
3. It-talbiet atturi huma infondati fil-fatt u fid-dritt.
4. Kemm il-*credit note* esebta bħala Dok A mar-rikors promotur kif ukoll id-dokument esebit bħala Dok B mal-istess rikors promotur ma jagħtu ebda kreditu lill-atturi, la kontra l-kumpannija Windmill Aluminium Company Limited u lanqas kontra xi wieħed ieħor mill-konvenuti.
5. Mhux minnu li l-atturi giet imdawra lilhom xi *credit note* ta' Central Trading Limited, mentri l-'*credit note*' esebta bħala Dok B ma hijiex valida u ma hijiex vinkolanti fil-konfront tal-eċċipjenti, u fil-fatt *ictu oculi* tidher li ma hija *credit note* xejn iżda sempliciment ittra maħluqa mill-attur mingħajr l-involvement tal-eċċipjenti.
6. It-talbiet atturi għandhom jigu miċhuda bħala infondati fid-dritt stante li meta l-attur ried joħroġ mill-kumpannija Windmill

Aluminium Company Limited, l-istess attur Rudolph Cassar kien daħal f'kuntratt fejn iddikjara li ma għandu ebda talba jew pretensjoni kwalsiasi kontra l-kumpannija Windmill Aluminium Company Ltd u dan kif jirriżulta fil-klawsola 8 tal-ftehim anness u mmarkat Dok A) kif lanqas ma kellha ebda kreditu Central Trading Co Ltd kontra l-eċċipjenti.

7. Skont il-klawżola 10 tal-ftehim esebit Dok A, il-kumpannija eċċipjenti kellha tibqa' proprjetarja assoluta tal-mobbli kollha u l-partijiet kienu fteħmu li l-attur ma għandu ebda dritt ta' kumpens f'dan ir-rigward.

8. Kwantu għall-kumpannija Windmill Services Limited, din ma tappartjenix lill-eċċipjenti u l-eċċipjenti ma wettqu ebda ingann.

Rat l-atti tal-kawża.

Rat li l-kawża tinstab differita għal-lum għas-sentenza dwar l-ewwel tlett eċċezzjonijiet ta' Kyle Debono u l-ewwel żewġ eċċezzjonijiet tal-konvenuti l-oħrajn.

Ikkunsidrat:

Il-konvenuti kollha għajr għal Windmill Aluminium Company Limited jeċċepixxu li mhumiex legittimi kontraditturi. Il-kreditu pretiż mill-atturi huwa allegatament dovut mill-kumpannija msemmija, u mhux mingħand il-konvenuti l-oħrajn. Għalkemm hemm premiss ukoll li l-konvenuti l-oħrajn fetħu kumpannija oħra b'ingann, u li ttrasferew in-negozju tal-ewwel kumpannija għat-tieni kumpannija, mir-Rikors Ġuramentat ma jirriżulta l-ebda ness bejn din l-allegazzjoni u l-kreditu pretiż mill-atturi. Għalhekk ma tirriżultax relazzjoni ġuridika bejn l-atturi u l-konvenuti kollha għajr Windmill Aluminium Company Limited.

Il-konvenuti kollha jilqgħu wkoll għat-talba tal-atturi bl-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni ta' ħames snin *ex*-Art.2165(e) tal-Kodiċi Ċivili. Il-Qorti sejra tikkunsidra biss l-eċċezzjoni mressqa minn Windmill Aluminium Company Limited billi galadarba l-konvenuti l-oħra mhumiex legittimi kontraditturi, u t-talbiet kontrihom ma jiswewx għall-fini ta' dan il-ġudizzju, m'hemmx lok li tiġi kkunsidrata l-eċċezzjoni tagħhom dwar il-preskrizzjoni, jew it-tieni eċċezzjoni ta' Kyle Debono.

Jirriżulta li l-iskrittura ta' kreditu saret fis-17 ta' Settembru 2012 filwaqt li t-talba għall-pagament akkont saret fit-8 ta' Mejju 2015. Il-kawża nfetħet fit-22 ta' Ġunju 2020 u ma jirriżultax li l-preskrizzjoni giet interrotta b'att ġudizzjarju jew b'xi mod ieħor. Issa skont Art. 2160 tal-Kodiċi Ċivili, biex il-preskrizzjonijiet brevi fih imsemmija, inkluż dak in kwistjoni, jkollhom effett, min jecċepihom irid minn jeddu jaħlef waqt il-kawża li mhux debitur, jew li ma jiftakarx jekk il-ħaġa gietx imħallsa. Is-soċjeta` konvenuta, tramite l-uffiċjali tagħha, ipprezentat affidavit li permezz tiegħu mhux biss tiċhad li hija debtriċi, imma wkoll iġġib raġunijiet l-għala l-kreditu mhux dovut, u saħansitra sar kontro-eżami dwaru. L-espożizzjoni tar-raġunijiet kienet kollha superfluwa, għaliex hi meħtieġa biss f'ċerti każijiet li fihom il-Gvern ikun kreditur (ara proviso għall-Art. 2156 Kod. Ċiv.). B'danakollu, għalkemm il-konvenuta ma qagħditx għall-formola sagramentali, imma marret oltre, billi ċaħdet li hi debtriċi u waqfet hemm, ma jfissirx li b'daqhekk il-vot tal-liġi ma ġiex sodisfatt.

Decide:

Għal dawn il-motivi, l-Qorti:

(1) Tilqa' l-ewwel eċċezzjoni ta' Grazio Debono u Joanna Debono, u l-ewwel eċċezzjoni ta' Kyle Debono li mhumiex legittimi kontraditturi u għalhekk tilliberahom mill-osservanza tal-gudizzju.

(2) Tastjeni milli tiegħu konjizzjoni tat-tieni eċċezzjoni ta' Grazio Debono u Joanna Debono u tat-tielet eċċezzjoni ta' Kyle Debono dwar il-preskrizzjoni; u tat-tieni eċċezzjoni ta' Kyle Debono.

(3) Tilqa' t-tieni eċċezzjoni ta' Windmill Aluminium Company Limited, tiddikjara l-azzjoni preskritta a tenur tal-Art. 2156(e) tal-Kodiċi Ċivili u għalhekk tiċhad it-talbiet attriċi fil-konfront tagħha.

Spejjeż a karigu tal-atturi.

Moqrija.

ONOR IMĦALLEF

GRAZIO MERCIECA